

Inkräktaren

4 maj kl. 17.05

Det börjar blixtra i vänster öga precis när han ska vika ihop mappen och åka hem från jobbet. Han tittar förvånat upp, tror att det är någon yttre reflex han har sett. Men han inser snabbt att det som blixtrar finns inne i ögat. En våg av obehag väller upp inom honom. Han lutar sig bakåt i stolen, gnider ögat med pekfingret och blinkar. Han ser lite suddigt först, men det klingar av på någon minut. Han reser sig, går in på toaletten och baddar ansiktet med kallt vatten. Ögonen ser ut som vanligt när han betraktar dem i spegeln. Han skakar av sig obehaget och tar trapporna ned till parkeringen. På vägen in till stan gnolar han på en låt med Norah Jones, som spelas på radion. Han har vid det laget redan glömt blinkningen i ögat.

Näthinnan omvandlar en ljusstråle till elektrisk spänning, som leds genom synnerven till hjärnbarken i nackloben. Här omvandlas den elektriska impulsen till meningsfull information för medvetandet. Men det fungerar likadant åt andra hållet. Om något trycker på nackloben eller stimuleras med elektricitet skapas hallucinationen av en ljusblxt i ögat.

- Hur har du haft det på jobbet? Du ser trött ut.

Peters sambo Maria stryker honom över kinden. Han kramar henne och lägger kinden mot hennes.

- Ja, det har varit lite körigt. Så fort det blir så här stressigt får jag huvudvärk. Kan du hämta en Ipren till mig medan jag får av mig jobbkläderna?

Hon nickar, lösgör sig försiktigt ur hans grepp och går mot köksskåpet där medicinartiklar förvaras.

Tio minuter senare sitter de vid middagsbordet, äter en kycklingrätt och tar ett glas vin till. De småpratar lite om hur var och ens dag har varit. Ingen av dem har den minsta aning om vad som samtidigt händer inne i Peters huvud.

13 maj kl. 16.50

Veckan som förflyter är lugn. Peter arbetar med sina Cad-Cam ritningar och försöker få färdigt förslaget till ny galleria i centrumkärnan. Tidspressen gör att han känner sig stressad, röker alldeles för många cigaretter och dricker för många koppar beskt automatkaffe.

Det händer vid rondellen precis vid IKEA. Han ligger i ytterfil och har en bil innanför sig. Precis när han ska svänga ur rondellen, skjuter plötsligt blixtar igång i ögat. Han blundar, försöker titta bara med det andra ögat och bromsar in vid vägkanten. Hans kollega Christoffer, som sitter bredvid i framsätet lutar sig mot honom med frågande min. Peter känner inte igen ansiktet mitt bland blixterna, det känns som om en komplett främling sitter i bilen bredvid honom. Plötsligt ser han ut som Peters farfar i ansiktet, ansiktet skiftar form och löses upp igen innan det åter ser ut som Christoffer. Men istället börjar andra bilder plötsligt dyka upp

och sen dras undan, människor från förr. Det känns som om han ser genom en gammal projektor, där olika personer och miljöer flimrar förbi, men de stannar inte länge i ljusblixten.

Hjärtat bultar som en hammare och han känner sig illamående. Blixtrandet avtar till slut och ersätts så med den där suddigheten, precis som om han inte kan fokusera blicken ordentligt. Han är tvungen att känna med handen för att vara säker på att han verkligen har på sig sina glasögon. Han känner sig skakad, andas djupt och försöker intala sig att allt beror på stress i alla fall. Det måste ju finnas en naturlig orsak till de här fenomenen. Han lovar sig att i alla fall ta kontakt med en ögonläkare, så det här blir utrett.

Han känner sig orolig, lite nedstämd och svag när han lämnat av Christoffer och kör vidare hem till sig. Till kaffet efter middagen berättar han för Maria om de konstiga blixterna i ögat och att han inte ens känt igen Christoffers ansikte under anfallet.

- Konstigt! Usch, vad otäckt. Men hur länge har du haft det då?

- Några veckor. Det har väl med stress att göra. Men känns lite otäckt.

Peter ser lite oroat på Maria. Kanske söker han lite hjälp med att bagatellisera symptomen.

- Det är säkert inget farligt. Men du ska nog gå till ögonläkaren i alla fall. Det kanske är nåt som gör att din stress och felaktiga glasögon tillsammans kan göra så där.

Peters mörka ögon följer hennes läpprörelser. Han stryker med handen genom sitt mörka hår och ser nöjd ut, precis som om han har fått lite balsam på såren.

Tumören invaderar frisk vävnad och tar allt mer plats inne i Peters huvud, suger näringsämnen ur blodet och föser undan oersättliga hjärnceller i jakten efter livsrum. Den är stor som en valnöt nu och växer ohämmat. Miljoner hjärnceller är förstörda redan. De störda neuronerna driver på spasmodiska urladdningar och det är de här slumpvisa impulserna som orsakar blinkningarna, bilderna och de förvrängda ansiktena. Tumören har börjat skada området där minnena är lagrade. Det behövs bara en liten strömstöt för att en minnesdetalj ska vakna till liv, hur det är att vara barn, hur mammas röst låter, hur köttbullarna smakade när man var barn eller hur kluckandet från en båtsida låter.

17 maj kl.9.00

Sköterskan ropar upp hans namn och Peter följer snällt efter in till dr Hanssons mottagningsrum. Efter att de har hälsat sätter han sig ned på en brits som är försedd med grått papper, medan dr Hansson knappar in några uppgifter på datorn.

- Hur länge har du känt de här symptomen nu då?

- De kommer och går med nån veckas mellanrum. Kommer utan förvarning, ibland när jag jobbar, ser på teve eller är ute och kör bil.

- Ok. Vi ska ta och titta på dina ögonbottnar då. Det här instrumentet heter oftalmoskop och hjälper mig att lysa genom pupillen mot din näthinna.

Hansson kollar, vrider instrumentet för att upptäcka något ovanligt, men avbryter efter en stund.

- Nej, jag kan inte några svullnader, blödningar eller vaskulära förändringar. Det ser fullständigt normalt ut. Jag kommer att droppa lite bedövningsvätska i ögat på dig nu. Det kommer att kännas lite kallt bara. Så ska jag mäta trycket i ögat.

- Uhh, kallt. Känns lite konstigt i ögat. Peter blinkar upprepade gånger och sitter sen stilla i stolen.

Hansson mäter trycket, hummar lite och skriver något i sitt anteckningsblock och går sen bort mot sitt skrivbord.

- Nej, du. Det kanske är stress i alla fall. Jag kan inte se nåt anmärkningsvärt alls. Du kanske skulle ta det lite lugnare på jobbet i alla fall. Jag vet inte, ska vi kolla synen i alla fall eller vad tycker du?

- Jag vet inte. Det där konstiga har ju varit när jag fått ett anfall. Annars funkar synen, tycker jag. Men, eftersom jag ändå är här nu då.

- Ok, kom med bort här.

Peter får sätta sig i stolen och börja rabbla bokstäver. Det verkar som om Hansson är nöjd med resultatet, han nickar och muttrar bekräftande.

- Tja, det verkar helt i sin ordning. Du har rätt glas för ditt synfel.

- Jaha. Då vet vi vad det inte är då.

Peter flinar lite glädjelogt åt läkarens håll.

- Jag ska bara avsluta med ett synfältstest när vi ändå är igång.

Hansson trär på Peter en slags hjälm med ögonvisir. Där inne blinkar gröna punkter i oregelbundna mönster.

- Jag kommer att visa en punkt i taget och du följer den med blicken tills du inte ser den längre och säger till när den är borta. Är du beredd?

- Det är lugnt, kör igång.

Hanssons ansiktsuttryck ändras när Peter kommenterar de gröna punkterna. Ett mönster börjar skönjas och ta form.

Blindhet åt vänster tyder på fel i högra hjärnhalvan. Den här höger-vänsterkopplingen gäller för de flesta symmetriska funktioner. Storchjärnans vänstra halva styr högra kroppssidan. De delar som sköter "seendet" ligger längst bak i de båda hemisfärerna och kallas nacklober. Inne i nacklobens neuroner omtolkas impulserna från ögat till begripligheter. Synnerverna från ögonen går samman i mitten av huvudet, där de delar upp sig i en vänster- och en högernerv avseende båda ögonen, som ett X. Sitter en skada före skärningspunkten, chiasmat, blir det ena eller andra ögat förstört. Men drabbas vänsterseendet på båda ögonen, ligger skadan bakom "X: et", eftersom allt som har med just det seendet finns i den ena bakre nerven. Finns bortfallet åt vänster på båda ögonen sitter därför skadan långt bak i den högra hjärnhalvan.

Peter krånglar av sig hjälmen och blinkar mot det skarpa ljuset. Han känner kylan i rummet. Något står inte rätt till. Hansson har fått något stelt i ansiktsuttrycket.

- Är det något? Du ser så sammanbiten ut.

- Ja, det ser lite konstigt ut. Du har ett synbortfall långt ut på vänstersidan på båda ögonen. Det kallas för homonym hemianopsi, det här. Du behöver utreda ytterligare vad det beror på. Det kan ha med de här anfällen att göra. Jag kommer att skriva en remiss, så får man undersöka det.

- Åh, vad jobbigt det här är. Jag har inte tid att springa runt till olika läkare och kolla allt fram och tillbaka. Måste jag?

Det finns något vädjande i Peters blick, precis som om han inte vill höra fortsättningen. Hansson nickar långsamt, sätter sig på skrivbordskanten intill Peter och säger:

- Peter. Nu ska vi inte jaga upp oss. Men det här måste kollas upp. Så det inte är nåt farligt. Min remiss går

till neurologen.

Peter stirrar, orden sjunker in och han lutar sig tillbaka i stolen. N-e-u-r-o-l-o-g-e-n. Plötsligt vrids hans ansikte ihop, underläppen darrar och han börjar gråta. Det tar en minut innan han orkar fråga nåt.

- Vad är det för fel? Det sitter nåt inne i hjärnan, eller hur? Ska jag dö?

Han pressar ur sig orden med möda, skakar lätt och håller krampaktigt om stolshandtagen.

- Nej, nu ska vi inte vara så dramatiska. Men nåt är det som inte stämmer. Men jag är inte en sån läkare som kan tala om exakt vad det beror på. Men jag ser i alla fall fyra alternativ. Det kan vara en liten cysta eller en blodpropp nånstans i huvudet. Sen kan det handla om nåt blodkärl som är skadat eller kanske en infektion. Men eftersom jag inte vet måste du iväg. Är vi överens?

- Ja, det är klart. Det är knappast läge att säga nej.

Peter sitter nedsjunken i stolen och tårarna trillar sakta över hans kinder. Han försöker återfå fotfästet i tillvaron och fatta vad som händer med och i honom.

20 maj kl. 02.50

Det är natt. Peter kan inte sova. Maria ligger på hans arm, snusar lätt intill honom. Hon vaggade honom i knäet ikväll, precis som ett barn. Sa de där orden han ville höra. Men nu är det mörkt och hon sover.

Ångesten stiger i bröstet som en ringlande orm och han börjar känna sig rastlös. Han går försiktigt upp ur sängen, tassar ut och tar trappan till undervåningen. Där brer han två ostmackor och tar ett glas mjölk. Han sitter tyst vid köksbordet. Klockan tickar fram sina sekunder på väggen.

Blixtarna startar utan förvarning, skjuter fart och får huvudet att explodera. Peter känner att blicken svajar och det kommer en brännande känsla i ögat, ungefär som när man får rök i det. Han känner att huden runt ögat domnar av. Värken i huvudet tilltar och det spänner i ögongloben. Pulsen stiger, han blir andfådd av adrenalinutsöndringen och reser sig häftigt upp. Han svajar till ett kort ögonblick och faller sedan handlöst rätt över köksbordet. I fallet drar han med sig en blomkruka och glaset med mjölk. Han är medvetslös innan han når golvet.

Maria vaknar med ett ryck, hör braket från köket. Hon skyndar ner för trapporna och har redan telefonen i handen. Hon slår in 112 med darrande fingrar och trycker på sänd-knappen.

Peter tas om hand på akuten 25 minuter senare.

Den inledande EEG-undersökningen, som är en grovkornig undersökningsform, visar inte nåt speciellt. Den mäter elektriska impulser i hjärnan och ger svar som att patienten är vaken, dåsig, medvetslös men inte så mycket mera.

Peter har vaknat till vid det här laget, säger själv att han känner sig trött och har huvudvärk. Man bestämmer sig för att på en gång undersöka Peter i datortomografen.

Datortomografen är en vidareutveckling av den vanliga röntgenapparaten. Man sänder röntgenstrålar genom kroppen från flera olika vinklar och sänder uppgifterna vidare till en dator för bildbehandling. Man

återskapar en tvådimensionell tvärsnittsbild av objektet genom tillämpning av det som matematiskt kallas filtrerad återprojektion. Röntgenstrålarna försvagas i olika grad beroende på vilken typ av vävnad de passerar igenom. Många tvådimensionella bilder kan i sin tur sammanfogas i datorn till tredimensionella volymer som ger läkaren möjlighet att rotera den tredimensionella bilden och se hur huvudet ser ut från olika vinklar.

Det finns olika slag av operationer. Hjärtat är egentligen en enkel pump med slangar, där man har rätt goda möjligheter att ta bort skadade delar och ersätta de med nya. Gäller det tumörer i buken finns gott om utrymme att köra in handen, flytta runt organ och leta efter skador. Men hjärnan är ett halvkilos skär och grå klump. Den är skör, det är trångt och svårt, eftersom varje ingrepp kan skada livsviktiga funktioner. När det gäller tumörer beror det på hur den sitter, om den är invaderande eller inte och andra omständigheter som avgör om det överhuvudtaget går att operera.

Peter ser liten och rädd ut när han körs in i tomografen. Det susar om motorn och kanonen flyttar sig mellan förutbestämda lägen. De otaliga skiktade röntgenbilderna börjar resultera i en tredimensionell bild av hans skalle på datorskärmen. Röntgenläkaren lutar sig mot skärmen, ändrar vinklar med en joy-stick för att betrakta bilden från olika håll och diskuterar sedan resultatet med en kollega.

Peter skrivs in på avdelning och ska få träffa ansvarig läkare nästa morgon. Han somnar som en stock efter nattens händelser. Maria sitter vid hans sida och stryker honom över håret en stund, innan hon åker tillbaka hem.

21 maj kl. 09.00

Peter har på sig sjukhusets ljusgröna byxor och urtvättade skjorta, med landstingets logo på bröstet. Han sitter i besöksstolen hos Dr Broman, överläkare på neurokirurgen. Broman är i femtiofemårsåldern, har ett snö vitt hår och skägg som får honom att likna en tomte, om det inte var för den vita rocken, raden med pennor i bröstfickan och den klumpiga "pipan" som kallar på honom om något akut uppstår någonstans på kliniken.

När han pratar lyssnar man. Det är en man med pondus. Rummet är luftigt, inrett med ljusa möbler och en pastellfärgad gardin.

- Ja, Peter. Nu har vi fått resultatet av undersökningen. Så nu vet vi varför du har fått de här anfällen.

- Är det cancer?

Peter ser blek ut. Han fuktar nervöst läpparna hela tiden. Det verkar som han är torr i munnen av all oro.

Han ser plötsligt liten och ynklig ut. Alldeles utlämnad till läkarvetenskapens domar. Broman tar ett andetag och sätter igång.

- Du har en tumör som sitter alldeles under skalltaget, ja så är det. Men det där ordet, cancer är så missvisande. Det är som att säga "bil" och tro att det bara finns en enda sort. Det finns godartade och elakartade tumörer. Men det blir lite annorlunda när det gäller hjärnan. En godartad blir ju elakartad om den inte kan opereras bort, på grund av var den sitter. Det är för tidigt att säga att man vet allt säkert. Men jag har goda nyheter också.

- Cancer i alla fall. Jag hade hoppats så jag nästan blivit religiös på en infektion. Att få ta nån medicin och

sen skulle det här vara över. Vad då för goda nyheter?

- Jo, titta här på datorskärmen. Det här är din hjärna. Här är framsidan mot pannan och här bak har du nacken. Här bak ser du en mörkare klump som ser ut som en liten boll. Där är tumören. Och den går att operera. Sen vet vi först vid operationen om den är elakartad eller godartad. Behandlingen blir lite olika, men då handlar det om att reparera så att inget kommer tillbaka. Men tumören kommer vi åt.

Peter stirrar alldeles förhådd på det mörkare partiet på bilden.

- Fy, fy, fy... jag känner mig alldeles matt. Är det där jag?

- Ja, det är lite konstigt jag vet. Men så här ser vi ut under skalet allihop. I alla fall, jag sätter upp dig för operation redan på fredag. Och jag kommer att ta hand om det här själv. Det är lika bra att vi tar itu med det. Och ge inte upp nu. Det är inte alls kört.

Broman klappar Peter över handryggen, ger honom ett leende och börjar skriva in några uppgifter på skärmen. Peter följer hans rörelser, ser lite hundlikt bedjande ut inför sin frälsare.

- Ja, jag ska kämpa. Måste klara av det här. Jag vill vara med och se mina barn ta studenten. Få barnbarn. Och jag vill bli gammal tillsammans med Maria. Får fan inte dö mitt i alltihop.

- Nej, det är bra. Visa lite fighting spirit nu. Det finns ingen anledning att gå ned för räkning, Peter. Och jag kommer att göra allt jag kan för att fixa det här, lita på det.

Peter nickar sakta. Han har återfått lite färg på kinderna i alla fall. Bromans röst, trygga framtoning och ord har gjort intryck.

26 maj kl. 06.30

- God morgon, Peter. Idag är det dags!

Sköterskan drar isär de senapsgula draperierna och ler sitt bästa leende. Peter rör sig under täcket, kisar mot ljuset och gäspar stort. Han blinkar trött, men ler i alla fall.

- Morrn, syster. Jag försöker se ut som om jag har sovit som en stock tills nu. Det har jag inte. Jag har roterat som en skruv i sängen och tittat på klockan tvåhundra gånger sen tolv. Somnade till slut fram på småtimmarna. Så egentligen är det väl sista timmarna jag har sovit.

Peter fyrar av ett trött men tappert leende, hittar knappen på sängsidan och ändrar rygglutningen så att han kommer upp i sittande ställning.

- Stackar dig. Men det är bra att du inte försöker låtsas att du är Stålmannen. Det ska nog gå bra ska du se. Pre-op kommer snart och ger dig ett lite lugnande inför operationen, innan de kör iväg dig till tvätten.

- Uhh, jag känner mig lite skakis. Skulle kunna ta en rejäl whisky rätt upp och ned.

- Ja, du. Du får en liten shot i armen, så seglar du iväg bara.

Peter svänger benen över kanten och linkar iväg till toaletten. Han vet att de kommer att sätta in en kateter under operationen, så han vill vara så tömd som möjligt när det sker.

kl. 06.55

Maria sitter hemma vid sitt köksbord och tittar ut genom fönstret. Hon andas tungt. Idag ska det ske. Hon ryser och drar morgonrocken tätare runt sig. Det ryker från kaffekoppen som står framför henne. Hon suckar och försöker samla sig inför dagen.

Hon vrider på huvudet, ser sig om i köket. Så många gånger de har suttit här och delat frukost, så många gånger han har kysst henne i nacken innan han gått till jobbet. Gamla bilder sveper förbi henne och hon fylls av melankoli.

Peter var så stolt när hon tog sin examen. Tänk, de hade bara varit ihop ett år då. Han höll det där talet när rösten bröts mitt i, han stammade och tårarna rann, men fortsatte ändå. Och som hon njöt. Hon kände kärlekens vind i håret och bara visste att han skulle bli mannen i hennes liv. Deras bröllop var i litet format, med bara de närmaste. Men bröllopsresan till Thailand var som en dröm. De älskade sig sanslösa på nätterna och vilade i skuggan av en palm under dagarna, åt och drack gott och fick massage på stranden medan vågorna rullade in.

Sen kom barnen. Och de svetsades samman ytterligare. På fester då grannarna kom ihop sig om vem som hade ansvar för vad och vem som hade mest oduglig partner, log de bara mot varandra. De kände inte igen sig alls. Inget kunde rubba deras tillvaro. Så hade det känts fram tills nu.

Maria klär på sig hastigt och lägger en diskret make up. Hon vill vara på plats i god tid på sjukhuset för att ge Peter en sista kram, innan de rullar in honom på operation.

Efter en kort bilresa parkerar hon på sjukhusets baksida och kliver ur bilen. Hon blir stående en stund med händerna knäppta på biltaket, ser bort mot parken där vårens tidiga värme fått björkarna att slå ut i den där ljusgröna knoppande växtligheten. Allt lever, kommer åter och ser friskare ut än någonsin. Hon suckar, låser bilen och följer pilar och skyltar mot kliniken för neurokirurgi.

Hon öppnar dörren till sal 12 och sätter sig på tolvane, alltså hennes mans sjukhussäng. Den är tom.

Hon får tag i en sköterska i korridoren.

- Var är min man, Peter Lindberg?

- Dom har nog redan hämtat honom upp till op. Jag ska kolla...

- Neeej, jag måste få säga lycka till innan dom börjar.

Maria ser alldeles förtvivlad ut och vaggar fram och åter på hämlarna av oro, medan sköterskan ringer samtalet.

- Nej, dom har inte börjat riktigt så han är vaken. Ta hissen till 11: an och sen avdelning 12. Skyndar du dig hinner du ge honom en lyckospark.

Sköterskan ler, nickar och verkar förstå att det här också handlar om lite vidskeplighet, att Maria bara måste träffa honom innan operationen.

På 11: an stormar hon in på avdelningen och läser ordet "förberedelserum" på en skylt. Hon tar i handtaget och river upp dörren. Det är tomt. Hon fortsätter ner för korridoren och hittar ett rum med likadan skylt. Det blir napp och hon kastar sig över Peter, som ligger i en säng och väntar. Han ser lite ynklig och rädd ut.

- Älskling, jag är så ledsen att jag inte hann. Ville säga allt det där, du vet. Det kommer att gå bra, jag bara vet. Det måste.

Hon kysser hans panna, stryker hans kund och lägger kinden mot hans.

- De e lugnt, går fint, ska gå bra...

Peter har fått en kanyl i handens ovansida och man har injicerat ett barbiturat som trubbat av hans sinne. Han känner sig lite lummig, lugn och pratar lite släpigt.

- Ja e livrädd... men just nu rå gåre bra.

Han klappar Maria över håret och pussar med läpparna i luften. Några sköterskor kommer in i rummet, nickar mot Maria och börjar lösgöra sängens bromsar.

- Vi ska klara det här älskling, det kommer att bli bra. Jag sitter och väntar. När du vaknar är jag där igen. Vi ses vännen.

Peter vinkar lite slött med handen när sängen körs in i nästa rum genom en slags sluss.

Kl. 07.00

Under tiden Peter förbereds, ställs operationssalen i ordning. I mitten av rummet står operationsbordet, med sitt invecklade underrede av knappar och olika höj- och sänkfunktioner. Rummet är indelat i en steril och en osteril sida. Operationssköterskan vecklar ut olika tygklädda paket och lägger ut galler med steriliserade instrument som behövs under operationen. De läggs i grupper och ordnade efter den ordning de behövs under operationen. Alla besökare på osterila sidan måste ha rena och nytvättade dräkter, munskydd, mössor och skoskydd, men behöver inte skölja händerna i desinficerande lösning eller ha sterila dräkter.

Längs operationsbordets fotända finns upplysta glasplattor, där röntgenplåtar kan sättas upp och mot väggen finns förvaringsskåp och tavla för att räkna kompresser, en väl så viktig metod för att inte glömma kvar någon använd tygbit i såret när det försluts. På väggen tickar en klocka som håller reda på använd operationstid.

Två väldiga lampor, halvklotformade, med reflekterande skärmar på nästan en meter i diameter hänger ner från taket. Allt går i grönt och rostfritt, förhängen, dräkter, väggarna, instrument, skålar och maskiner.

Det är Dr Broman som opererar. Han träffar teamet, går igenom operationen medan andra assistenter inspekterar att alla paket finns där.

I tvättrummet sker dagens första tvättning med en hexaklorofensvamp i tio minuter. Efter Hexaklorofen tas ett långsamt bakteriedödande medel och sen avslutar man med 30 sek sköljning i sprit.

Gastork, suturer, nålar, sladdar, plaströr och sugtoppar sorteras. Narkosen ställer in intravenösapparaten, EEG: en och narkosapparaten. En assistens blaskar med sterilt varmvatten i rakskålen och håller i en dutt med såpa.

Peter hör genom dimman ljudet av all den här verksamheten. Någon lutar sig över honom.

- Vi lägger en injektion till nu. Du kommer att känna dig ännu tröttare, kommer att sova. Peter försöker svara men det kommer inga ord. Han slappnar av, känner det som om sängen gungar, hör en telefonsignal någonstans, en röst men kan inte urskilja orden, någon pratar om teveprogram, ett flickskratt, det är sommar, båten... sol och kluckande vågor.

Personalen har klätt ett halvannan meter långt bord med sterila dukar och glänsande instrument. Sterilt kuddvar bär upp den stora luftborren, som drivs av komprimerat kväve från en stålbehållare på långbordet. Det som direkt ska användas inne i kroppen ligger på ett bord över patienten.

En nål går in i höger armven, droppet vrids om och dextroslösningen börjar förse Peter med näring. Det är en slags räddningslina. Här kan vätska, mediciner och blod kontinuerligt tillföras Peter om det skulle

behövas. EKG:ts trådar fästs på kroppen och avslutningsvis fästs en metallplatta under bakdelen som jordar kroppen och fullbordar kretsen för den elektriska kniven. Benen lindas till ljumskarna så blodet inte samlas i benvenerna när han är medvetslös. Katetern leder urinen ner i påse, som fästs upp under sängen.

Spännselen fixerar Peters kropp vid bordet, och huvudet skruvas fast i en ställning.

Det är dags för det sista steget innan operationen kan börja. Narkosläkaren släpper på det curareliknande narkosmedlet som förlamar andningsmusklerna och därigenom omöjliggör Peters förmåga att hosta och harkla. Med vän hand för man ner det endotrakeala röret genom luftstrupen och tar över andningen. Det tränger ner genom komplexet av muskler och brosk vid struphuvudet, ner förbi stämbanden och luftstrupen ner till huvudbronkerna. Läkaren justerar blandningen av syre, kväveoxid och halothan. Sen knäpper han händerna på magen i vänt-läge.

Peter har antagit en annorlunda uppsyn nu. Han har plåster på ögonen och huvudet är dolt under sterila dukar. Det är bara operationsytan som syns under de starka lamporna. En elektrisk hårklippare har klippt bort håret. Sen har skalpen skrubats och sen ett rakblad gjort huvudet skinande kalt och rent. En blå linje visar var snittet ska läggas.

Kl. 08.00

Allt klart. Då börjar vi. Är det rätt sida av huvudet?

Den här sista kontrollen är obligatorisk. De gröna dukarna har klätt in Peters huvud på ett sätt att man inte direkt ser vilken sida som ligger bar. Det har förekommit att man opererat fel sida på patienten. Något som inte är helt lätt att förklara när patienten vaknar och upptäcker att han har två operationsärr. AT-läkaren Sandra Jern kontrollerar Peters läge mot journalen och röntgenbilderna.

- Läget korrekt!

Hon ställer sig automatiskt med händerna knäppta på magen, utgångsställningen för att bevara steriliteten.

- Kniv!

Broman öppnar handen med handflatan uppåt. Sköterskan som har ansvar för instrumenten lägger kniven i hans hand med eggen utåt, trycker till vid överlämnandet så att han känner att den "sitter" i handflatan. Han sluter handen om instrumentet och sneglar på klockan som just slagit åtta. Enligt planeringen kommer de att hålla på i fyra timmar, ett hyfsat arbetspass innan det är dags för lunch. Han böjer sig över Peters huvud och lägger det första snittet efter linjen.

Han lägger tre lätta snitt efter linjen, sen skär han igen djupare ned mot benet. Huden öppnar en klyfta, fylls med blod. Broman har skurit en cirkelbåge om tio cm i diameter. Han har skurit av allt utom en flik så att blodförsörjning kvarstår i fliken. Jern följer kniven, suger upp blod, så man ser det vita benet i sårbotten. Sårkanterna fästs med peanger och man för undan skalpen, blottlägger skalle. Med hjälp av en klopincett och el-skalpellen tar Broman bort hinnan.

- Skärning!

Det kommer en blå gnista från skalpellen och hinnan rullar ihop sig, blir brun och lätt att skala av från benet. Hudflikens undersida är rött kött och det sipprar fram blod.

- Bränning!

Det uppstår ett fräsande ljud och det sipprande röda ersätts av bränt brunt. Kompresser torkar rent i såret.

- Håll!

Det är korta kommandon som gäller i operationssalen, lite militant och korthugget kommenderar Broman både Jern och övriga assistenter i salen.

Jern håller i två böjda trådar, i vars ändar det sitter som metkrokar utan hullingar, fästade i tjocka gummiband. Hon trycker in dem i hudflikens insida och spänner ut öppningen.

- Klart!

- Ok. Då tar vi borsten.

Broman tar borsten, fixerar den och sätter på motorn. Den ska gå igenom skalltaget men absolut inte längre. Det är små marginaler och borsten får inte skada hinnorna eller hjärnan. Den tjuiter och väser, det ekar mot kaklet i rummet och räfflat stål skär genom skallens ben. Jern sköljer saltlösning mot skäret för kylning och tar bort högar av bendamm. Exakt när borsten går genom taget, upphör den att borra. Chucken funkar perfekt, den trycker och håller tillbaka samtidigt. Broman lägger fem hål runt den tänkta cirkellinjen.

- Det blöder i hålen. Kom igen, benvax!

Jern lägger i en blandning av bivax och formalin, täpper till kanalerna i benet och stoppar på så vis blödningen.

- Såtskydd!

En lång metallremsa ska skydda hjärnhinnorna när man sågar igenom skallen. Broman drar igenom såtskyddet från ett hål till ett annat och knäpper med fingrarna, lite irriterat.

- Gigli, lite fart nu då!

Sköterskan räcker honom giglisågen, en slags böjlig tandad tråd. Han drar den mellan hålen så att han kan såga uppåt. Han ser nöjd ut.

- Ja, då är det dags. Nu lyfter vi på locket.

Han drar med jämna tag. Efter åtta tag är han igenom, det sprutar benspån och Jern torkar bort dem. Broman går från hål till hål, allt upprepas tills han gör de sista dragen. Han pillar försiktigt in en pincett på vardera sidan. Det är alldeles tyst i rummet. Alla stirrar mot operationsområdet. Broman lyfter försiktigt bort skallbenet och lägger den i en rostfri skål.

- Ja, vad säger du Sandra? Det ser spänt ut, eller hur?

- Ja, duran är uppblåst. Det tyder ju på kraftigt tryck. Vi måste ju igenom för att komma åt tumören. Ska vi hyperventilera honom? Sänka trycket?

- Bra Jern, det tar sig. Får vi ned honom till 100/60 sjunker nog svullnaden undan. Kör igång!

Narkosläkaren minskar syrehalten i luftblandningen och redan efter en minut ser de hur svullnaden går ned, hur hjärnan ser ut att krympa under hinnan.

- Bra, nu går vi igenom.

Han lägger snittet genom hinnan, försiktigt, försiktigt. Vikar hinnan åt sidan och blottar hjärnan.

Kl. 10.20

Maria går av och an i väntrummet. Klockan på väggen tickar sig fram med långsam takt. Hon öppnar handväskan och trycker ut två Link-tabletter som hon tuggar i sig. Efter några ytterligare varv sätter hon sig i stolen igen. De har sagt att operationen kommer att ta fyra timmar. Om mindre än två timmar vet de. Är det liv eller död? Hon ryser av obehag och kämpar med gråten. Varje gång hon tänker på det totala nederlaget, stiger en metallsmak av oro i munnen på henne. Ett liv med barnen utan Peter, med begravning och

ensamhet, att välja kista och träffa grannar som försöker se deltagande ut, är mer än hon kan stå ut med. Ändå kryper de där tankarna hela tiden på och ger henne otäcka bilder av vad de kan komma att hamna i. Hon ritar i sitt block. Det blir runda figurer, hon trycker mjukt med blyertspennan, skapar cirklar och rundlar. Det blir moln, kuddiga runda och oskyldiga. Som svävar nära himlen.

Kl. 10.26

Så fort Dr. Broman öppnar dura mater kommer en del hjärnvävnad uppvällande, precis som tandkräm ur en tub. Ytterst glimmar några droppar ryggmärgsvätska, som daggdroppar i solen.

- Ta bort det, ser du? Det lättar.

- Ja, jag ser. Vi får hoppas att det inte är halva grundskolan som klämdes ut där.

Broman pekar med skalpellen. Jern tar en spatel och skrapar bort hjärnvävnaden.

- Känn lite med fingret, Sandra. Vad tänker du på? Konsistensen alltså.

Sandra känner löst med pekfingret på hjärnans yta. Den fjädrar lite under beröringen.

- Ja, vet inte. Halvhårdmjuk... jo, hyfsat mogen camembertost.

Sandra fnissar till, sneglar mot Broman. Masken täcker näsa och mun så hon kan inte se om han ler. Men munskyddet buktar in och ut i hastigare takt. Han skrattar!

- Ost, ok inte så illa. Det har kommit nåt i osten. Nu börjar det brännas.

Hjärnan är grå, nedsmord av blod och genomkorsad av blodkärl, som tjocka blå snören på ytan och sedan mindre röda trådar. De djupa vecken och rynkorna är nästan borta eftersom trycket har pressat hjärnan mot skalltaget. Nu sjunker trycket och hjärnan pulserar åter i takt med hjärtat.

Broman för in en kanyl, ett långt metallrör med vass nål och tar sikte mot den högra sidoventrikeln, ungefär 5 cm under ytan. Det får inte bli för många stick eftersom hjärnan svullnar av sticken. Broman drar ut halv fingerborg vätska, den ser klar och frisk ut med lite kornig materia, vitt med skära inslag. Det är hjärnceller. Där han dragit upp kanylen fylls hålet med blod.

- Varsamt nu. Sandra, perforera, koagel, få stopp på den där blödningen. Nu!

Sandra bränner blodet till koagel och det stillar sig.

- Bra, nu ska vi se.

Broman lutar sig närmare datorskärmen, betraktar skikt bilden noga. Han sprutar ut en del av innehållet i kanylen i ett provrör och håller upp den mot lampan. Flyter partiklarna är det hjärnceller. Finns det partiklar som sjunker är det från tumören. Det är tyst i rummet, alla väntar på Bromans besked. Det dröjer en minut innan han vänder sig om till de andra.

- Fullträff. Vi är inne i den. Den sitter precis där den ska, bakom sidoventrikelns bakre horn.

Han skär igenom ventrikelns innervägg med el skalpellen och för in ett finger. Innerytan känns jämn och normal. Sen vrider han handen, känner en utbuktning i den jämna hinnan, nere på botten.

- Hm, här har vi den. Men det blöder rejält. Kom efter med sugen och tvåpunktespincetten här.

Sandra följer efter med instrumenten, lägger i kompress efter kompress, tar upp dem och lägger de blodröda i en rondsål. Sugan sörplar i sig blod och en del hjärnsubstans.

- Det blöder för mycket. Vi måste få stopp på det. Hur mycket har vi gjort av med?

- 400 ml ersättning, inte så mycket.

- Och kompresser?

Sköterskan tittar mot tavlan, där man räknar kompresser. Det är ingen hit att glömma någon inne i patienten. Det är lättare än man tror, när allt är slabbigt, blodigt och sörjigt.

- 67 hittills.

- Ok, det har blött ordentligt. Trycket?

- Vi ligger på 100/58, men det är inte stabilt.

Broman, kontrollerar displayen till datorn, sveper med blicken över EKG:n och blodpåsen som hänger på ställningen över operationsbordet. Något känns fel, helvetes fel. Han känner det redan innan det händer.

Plötsligt sparkar varningssignalen på EKG:n igång. Samtidigt ropar Sandra till Broman.

- Det går inte. Jag hinner inte suga och bränna. Det bara blöder hela tiden.

Alla i rummet förstår vad det betyder. Att de är på väg att förlora patienten. Hjärtat är på väg att ge upp, trycket faller. Samtidigt medför varje höjning av trycket de kan åstadkomma att risken för att få en störtblödning som inte går att hejda, ökar dramatiskt.

Broman möter Jerns blick över maskkanten. De är båda medvetna om att det är bråttom.

- Fan också. Vi måste stabilisera hjärtat. Och samtidigt bli av med blödningarna. Ring kardiologen, dom får komma hit och hjälpa till med hjärtat.

Broman sneglar mot klockan. Det är inget bra läge att börja ringa in folk när hjärnan ligger öppen. Och att ha experten på hjärtan i någon bilkö på Västerbron.

Dr. Wessman tvättar sig i raketfart. Som tur var fanns han i byggnaden när pipet kom. Efter tio minuter stegar han in i operationssalen, tvättad och klar och får en sammanfattning av läget. Han börjar konferera med narkosläkaren en stund, innan han sätter igång.

- Vi har inget val. Hjärtat går före nu. Ni måste stoppa blödningarna när jag tar upp trycket. Adrenalin måste in rätt i hjärtat, skaka igång det så att det hittar takten igen. Vad säger ni?

- Ja, kör igång. Vi har inte hela dan på oss.

Narkosen ökar syremängden och trycket ökar. Vid 110/70 lägger Wessman kanylen rätt in i hjärtmuskeln, trycker ut 20 ml adrenalin och sneglar mot EKG:n. De väntar på en reaktion från hjärtat.

- Det blöder, det blöder.

Sandra försluter blodkärl efter blodkärl med el-pincetten, det fräser och ryker medan hon släcker alla tendenser till massivt blodfall. Broman kollar datorbilden, väntar på lägesrapport från Wessman. Efter en minut injicerar Wessman ett koagelmedel direkt i armvenen på Peter, mer än tillåtet men nu har nöden ingen lag. Peters arm är vit, vaxblek och ser snudd på livlös ut.

- Kom igen då! Kom igen för i helvete. Gå igång nu!

kl. 11.35

Maria ser ner på sina händer. De darrar lätt. Hon har redan bekantat sig med Sonja, som sitter och väntar på besked om sin man. Han fick sladd på bilen igår, krockade med en buss och skadade huvudet. Han hade inget säkerhetsbälte. Sonja är uppriven, pendlar mellan hopp och förtvivlan och rabblar hela tiden om att hennes Martin a-l-l-t-i-d brukar ha bälte.

- Nu måste väl Peter vara klar snart. Jag räknar och räknar på tid och tänker mig liksom var de är i operationen. Det måste väl vara på väg att sy ihop allt nu?

- Jaa, säkert. Din mans operation var ju planerad. Det är skillnad för mig. Martin bara åkte in. Och ingen verkar veta hur skadad han är.

Hon lyfter den blöta näsduken för hundra gången och torkar sina ögon. Maria lägger sin hand över hennes, klappar tröstande.

kl. 11.45

- Trycket ökar, det pickar på igen. Det funkar!

Wessman låter nervositeten gå över i ett fnitter. Hjärtat är stabilt igen. Nu kan de sänka trycket successivt så att blödningarna i hjärnan kan minskas. Fem minuter senare kan de gå vidare med att jaga tumören.

Sugen sörplar och tvåpunktspincetten bränner. Sugspetsen möter inte längre mjuk vit hjärnsubstans utan något fastare, en rödbrun massa. Broman orienterar sig, undviker att förstöra mer vävnad än nödvändigt. Det är särskilt farligt ta bort delar från de motoriska zonerna, ett felskär och patienten kan lätt bli förlamad.

Många tumörer som är elakartade inkräktar på frisk vävnad med trådliknande tentakler. De sträcker ut sina armar, och söker näring i friska celler. Det går inte att ta bort dem då, eftersom man då måste ta bort all frisk vävnad som tentaklerna sitter i. Å andra sidan kan en godartad sitta så till att den inte går att operera. Ur patientens synvinkel spelar det då ingen roll att den är godartad. Den kommer att döda honom i alla fall.

- Här har vi den.

Sugen sörplar i sig lite av den vita vävnaden och plötsligt syns tumören som en brunröd avgränsad massa. Med klopincetten tar han tag i massan, drar och vrider försiktigt. Det är trångt, men Broman är envis. Han vickar, drar och vrider loss tumören, Han lyfter försiktigt upp den genom såret.

- Jag har den.

Broman lyfter upp fienden mot lamporna, håller den i ett fast grepp med pincetten. Han lägger den blodiga massan på gasväv och tar upp en kniv. Han skär rakt igenom tumören.

- Både bra och dåligt. Inga tentakler alls. Avgränsat. Men det är en metastas.

Alla fattar. Någon annanstans i kroppen, kanske i lungorna eller luftrören eller som ett enkelt födelsemärke finns det en primärvulst i Peters kropp, från vilken några celler har lossnat och tagit sig till hjärnan och bildat en ny koloni där.

Men tumören är ute. Peter har nu ett stort hål i hjärnan, stort som en golfboll. Blodet sipprar vid hållighetens väggar, det är kauteriserat på tre ställen men rinner fortfarande.

Jern lägger bomullstussar i saltlösning och packar sen in dem i såret. Surgicel kantar hålets väggar och underlättar levringen när blod sugas in i fibrerna. När blodet oxideras blir det svart. Syns röda fläckar blöder det ännu. När allt är svart har det slutat.

Stämningen har ändrat sig i rummet. Allt går lätt och humöret är på topp. De tar upp blodtrycket igen innan de försluter såret. Stygnen sätts i två lager innan förslutningen. Benbiten sätts på plats och man återsluter med hudfliken. Till sist syr man ihop det yttersta lagret.

Broman tar ett steg tillbaka och knäpper händerna. Peters huvud är flammande skärt och det syns en cirkel

av stygn runt hålet. Två tredjedelar av instrumenten har inte använts. Broman tar av handskarna, kastar dem i en korg och gör några armrörelser för att få bort stelheten i kroppen. Operationen har tagit 4.5 timmar. En sköterska klipper av suturer runt dukarna, tvättar svålen och torkar den. Sen sätter hon på förbandsväv och bandage. Blodtrycksmanschetten, ekg-mätaren, intravenösslängen och röret i halsen får sitta kvar.

Man avslutar med att räkna använda torkar. De ligger i en blodig sladdrig hög i en skål, ska vara 80.

- De är bara 79!

Sköterskan ser olycklig ut och slår ut med armarna.

- Vad fan säger du? Har vi glömt nån?

Broman stirrar på Sandra.

- Jag, jag...

Sandra böjer på huvudet. Kan inte förstå hur det kan saknas en kompress.

- Har ni kollat under bordet?

Broman är arg. Det här handlar om prestige. Han opererar inte och gör ett sådant här misstag. Han vill inte vara den kollegorna skrattar åt bakom ryggen. Samtidigt är han professionell. Patientens bästa går före allt annat. Sköterskan skakar på huvudet. Det finns ingen kompress under bordet.

- Ok, då vet vi. Gör klart för att öppna igen.

Sköterskorna börjar öppna galler med instrument igen. Stämningen är tryckt. Det är då hon kommer på det, det kommer som en blixtnärhet från ovan. Sandra stannar upp i rörelsen.

- Innan vi börjar. Får jag kolla. Lyft på träskorna!

Hon går från den ene till den andra. Vid nummer fyra blir det napp.

- Titta, Broman. Du har nummer 80, som klistrad mot sulan.

Dr. Broman tittar som förhådd under träskon, böjer sig ner och tar bort kompressen.

- Här får ni.

Han kastar den tvärs över rummet i en båge. Den hamnar bara en decimeter från rondsålen med de andra tussarna.

Alla skrattar och några börjar applådera. Allt är som det ska vara igen.

kl. 13.10

Maria ser honom komma gående nedför korridoren. Han har vita byxor och en grön skjorta på sig. Det vita håret vajar lite när han går. Det går inte att urskilja något av hans ansiktsuttryck. Han bär på vetskapen, hur allt har gått och hur det är.

Maria står som fastvuxen i golvet. Hon ser härjad ut. Det blonda håret hänger i lösa testar runt hennes kinder. Ögonen är blanka och ser rödgråta ut. Hon vrider händerna om varandra, väntar.

Broman öppnar dörren från operationsavdelningen, går fram och tar Maria i handen.

- Kom, så sätter vi oss en stund så ska jag berätta.

Marias ansikte är en förvriden mask. En nerv rycker nervöst vid ögat och munnen är halvöppen.

- Lever han? Är han död?

Hon snyftar och sätter upp den ena handen över munnen. Broman ler, skakar på huvudet.

- Han lever, det är ingen fara. Vi har fått ut tumören, alltihop. Så operationen har så långt varit en fullständig framgång.

Maria släpper taget. All spänning som har förtärt henne den senaste tiden släpper och hon börjar storgråta. Hon böjer sig långsamt fram mot Broman's bröst. Han lägger sina armar om henne, säger inget men finns där i alla fall. Maria gråter, stammar och börjar prata osammanhängande.

- Så rädd...trodde...ensam...vågade inte...glad.

- Så, ja. Det värsta är gjort nu. Han blir kvar några dagar på IVA, så vi får kolla av att han inte får några farliga blödningar eller svullnader. Hjärnan sväller i tre dygn efteråt, så vi får ha koll på att allt går som det ska.

- När får jag se honom?

- Snart. Dom håller på och gör honom i ordning just nu. Det tar nog några timmar till innan han börjar vakna ordentligt, men du kan få sitta hos honom i alla fall.

- Ja, jag vill bara vara hos honom. Även om han inte är vaken.

- Det finns en sak jag vill berätta för dig. Så du vet.

Maria stirrar på Broman, förstår att det är nåt. Att allt inte är slut i alla fall.

- Har han fler tumörer?

- Ja, så är det. Den som satt i huvudet är en dottertumör. Nånstans har han en modertumör, som sänt ut den där metastasen till huvudet.

- Fy, fy... så nu börjar allt om. Vet ni var den sitter?

- Nej, det vet vi inte. Men nu har vi fått bort den här. Och han har ingen mer i huvudet, det är vi säkra på. Så nu vet vi att vi letar efter en i alla fall. Och nu börjar jakten. Tänk så här. Peter kommer att undersökas högt och lågt tills vi hittar var den sitter. Sen kommer vi att ta bort den. Och han kommer att stå under strikt kontroll under lång tid framöver. Mer kontrollerad än någon annan, som kan drabbas av något farligt när som helst.

- Usch, jag trodde det var över. Men jag förstår. När börjar ni?

- Bra. Peter måste hämta sig från operationen, i alla fall 3-4 dagar. Sen börjar vi scanningen tills vi får tag i den.

Broman stryker Maria över kinden och ler tryggt. Hon ler till sist ett blekt leende.

kl.14.10

Maria sitter på en stol vid sjuksängen. Peter sover, ligger på rygg och har huvudet i bandage. Hon har följt kurvan på EKG: n. Den rör sig likformigt, men ibland tar kurvan ett skutt och det hörs ett pip. Maria reser sig, stirrar på displayen och sätter sig först när den vanliga rytmen har hittats igen. Efter en timme börjar Peter röra sig lite av och an i sängen. En sköterska kommer in och kontrollerar hans värden. Det ser ut som om han vill andas själv, så sköterskan drar ut röret. Peter sväljer spastiskt några gånger, men sen drar han ett eget andetag och börjar direkt att stöna.

Maria ler med hela ansiktet, lutar sig över sängen och lägger sin kind mot hans. Hans ögonlock fladdrar till och han öppnar ögonen.

- Chi...sch...ej...då.

- Vad säger du vännen? Det är jag som är här. Ser du mig?

Hon lutar sig fram så hennes ansikte kommer alldeles framför Peters. Hon tar hans hand, trycker den mot

sin. Han trycker tillbaka. Hon ler. Han sniffar i luften.

- Chi...sch..ej..då. Gott! Mia!

Hon börjar skratta, fattar plötsligt vad han försöker säga.

- Shiseido, eller hur? Du kände att det doftade mig, eller hur?

Han försöker nicka, men det blir inte mycket till rörelse. Istället trycker han hennes hand en gång till och samlar sig för en fråga.

- Tum... ren?

Maria blir allvarlig. Hon har ingen aning om hur det här ska sägas.

- Den är borta, Peter. Dom fick bort den. Operationen gick som den skulle.

Hon ser hur Peters ögon blir våta, hur några tårar samlar sig inne vid näsroten och sakta rinner ned för näsan mot läpparna. Han öppnar munnen och smakar på dem med tungan.

- All...bått?

- Älskling, allt kommer att bli bra. Du ska bli frisk. Det är vi, du och jag genom allt, det vet du väl?

Peter ler lite försiktigt och trycker hennes hand igen.

- Huve...värker.

Hans röst är torr och raspig när han försöker prata. Efter en stund somnar han igen. Men nu drar han in egen luft i lungorna, utan hjälp av någon maskin. Maria sitter en stund vid hans säng. Hon kunde bara inte berätta det. Att det kommer att fortsätta. Hon samlar ihop sina saker, ger Peter en nattiskyss och går hem för att sova. Morfinsprutan gör att Peter sover hela natten utan att känna några smärtor.

27 maj kl. 08.00

Broman sitter på sängkanten hos Peter. Patienten har återfått lite färg på kinderna, sitter lite upplad med kuddar och har till och med fått i sig lite frukost. Vid sängen står ett saftglas med ett böjligt sugrör i.

- Jaha, hur är det så här dagen efter?

- Har mått bättre. Det värker lite i huvudet och jag känner mig yr. Men jag har varit på toaletten själv i alla fall.

- Jag tänkte göra en enkel undersökning av reflexer och sånt, är det ok?

- Javisst. Jag är redo.

Broman lyser med en lampa genom pupillerna och de drar ihop sig som de ska. Peter rör på tårna på kommando. Babinski-reflexen under fotsulan är helt ok. Under de följande fem minuterna fortsätter Broman undersökningen av Peters reflexer.

- Vi ska kolla de övergående symptomen också. Kan du vara snäll att räkna från ett till femton?

- Skojar du? Det är klart jag kan.

Peter skrattar lite. Tycker att övningen är smått löjlig.

- Ja, men gör det i alla fall.

- Ok, here we go. Ett, två, tre, fyra, fem, sex, sju... öh...jag vet ju...sex, sju...det kommer inget, jag hittar inget, vad är det här?

- Ingen fara. Det kommer. Jag vill bara kolla hur långt du har kommit med repareringsarbetet. När man är inne och rumsterar om i huvudet stör man en hel del hjärnceller som tappar funktionen ett tag. Men det kommer tillbaka inom en vecka. Det blir bättre när svullnaden har gått ned.

- Otäckt. Jag var så säker. Sen alldeles blankt.

Ja, men helt normalt. Kolla här! Jag ritar en rund ring här. Det är en klocka. Kan du sätta ut siffrorna, du vet ett till tolv?

- Ja, klart jag vet. Får jag pennan bara.

Peter sätter ut de tolv siffrorna utan att tveka och räcker över pappret till läkaren. Broman tittar på det och ler.

- Tja, jag misstänkte det. Ja, det är helt rätt, alla siffror i perfekt ordning. Utom för en sak. Alla siffror sitter åt fel håll. Du har satt ut dem motsols istället för medsols.

Peter tittar igen på pappret. Ser nu att de sitter åt fel håll. Fattar inte hur det kommer sig att han har satt ut dem åt fel håll.

- Allt är helt i sin ordning. Men vi har en sak vi behöver prata om.

Peter hör direkt på Bromans röst att det är något.

- Ja, vad är det? Nåt allvarligt?

- Nej, det behöver det inte vara.

- Ja. Men säg då. Har jag fler tumörer i huvudet?

- Nej, det kan jag garantera. Du är helt ren där. Men den tumören var en dottertumör. Den har kommit från en moder, som sitter nån annanstans i kroppen.

Peter ser tankfullt på Broman. Budskapet får sjunka in.

- Så, vad händer nu?

- Du ska vila några dagar. Sen ska vi gå igenom dig tills vi hittar den. Så tar vi bort den. Beroende på vilken typ det är kanske du sen får strålning eller cellgifter. Sen är antagligen allt över. Den typ du hade i huvudet var skivepitel. Den kommer oftast från en tumör i lungorna, luftvägarna eller är nån form av hudcancer. Men vi ska ta reda på den, var så säker.

Peter ser stilla på sin doktor.

- Du måste. Jag tänker inte dö nu. Maria och jag kämpar med det här. Har så mycket kvar. Ta reda på den där jävla inkräktaren och döda den.

- Jag lovar, Peter. Vi kommer att hitta den. Jag vill inget hellre än att ta död på den.

10 februari kl. 14.00

Det har nästan gått nio månader sedan operationen. Peter sitter tillsammans med Maria i besöksstolarna hos Dr. Broman. De ser friska och hälsosamma ut alla tre. De vet redan resultatet. Men Broman har några saker att ta upp.

- Ja, Nilsson på Onkologen är bra på det här. Det tog inte lång tid att hitta, eller hur?

- Nej, det är ju så där med märken på kroppen. Man tycker att man alltid har haft dem. Det var väl förrförra sommaren jag hade dom där brallorna, där skärpet satt precis i kanten.

- Men märkte du aldrig nåt särskilt då?

- Jo, det blev lite svullet och irriterat. Men sen kom hösten och jag använde inte de där byxorna mer. Och det där lilla såret läkte.

- Ja, du ser. Det lönar sig att hålla koll på kroppen, sånt som ändrar sig.

- Ja, om man vet vad man ska leta efter.

- Hur upplevde du behandlingen med strålning och cellgifter?
- Strålningen var väl en sak. Men cellgifterna höll på att knäcka mig. Så jävla dåligt har jag aldrig mått i hela mitt liv. Man tänker hela tiden att dör jag inte av tumören så kommer jag att göra det av cellgifterna.

Maria ler mitt i alltihopa.

- Ja, men jag tycker ändå att det har funkat. Vi visste ju hur det skulle bli. Och att det var nödvändigt. Lite skit får man ta.

Peter fnissar, tar hennes hand i sin och kysser ovansidan.

- Ja, du har varit en pärla. Det här hade jag aldrig orkat utan dig. Det känns som att vi har gjort det tillsammans.

Broman bläddrar i sina papper, harklar sig lite och fortsätter.

- Ja, nu blir det kontroller framöver. Men vi ser ingen anledning att tro att nåt kommer tillbaka. Efter fem års kontroller släpper vi dig för gott. Så gå ut i livet, ni båda. Ni kan vara glada att ni har varandra.

Han reser sig och går runt skrivbordet. De känner alla tre att det är en känslomättad stund.

- Tack doktorn. Jag kommer aldrig att glömma vad ni har gjort för mig. Det känns som ni är min livräddare.

- Tack själv. Ja, vi klarade det här. Det känns bra.

Maria reser sig på tå, kramar Broman och ger honom en lätt kyss på kinden.

- Tusen tack doktorn. Vet inte vad jag ska säga. Men här står vi. Friska och lyckliga. Jag trodde inte att mina böner skulle räcka. Vi har fått en andra chans. Jag ser på världen och livet med lite nya ögon. Kanske lite klokare om vad som egentligen spelar roll. Och vi kommer att ta den här chansen.

De tar adjö vid dörren. Peter och Maria går nedför korridoren, hand i hand. Broman ser efter dem, tills de försvunnit ur sikte. Sedan återvänder han till sitt skrivbord för att ta itu med några journalanteckningar.

@

Texten är utskriven från Poeter.se

Författaren Elina Vacker med Poeter.se id #38005 innehar upphovsrätten